WAAR OVER WIJ NIET PRATEN

Na de rel met Delphine Lecompte: een slachtoffer getuigt

KINDERMISBRUIK

Een gechargeerde open brief van dichteres Delphine Lecompte brak het pedofiliedebat weer open. Zit er werkelijk een pedofiel in elk van ons? Journaliste **Fleur van Groningen** (39) getuigt over misbruik in haar kindertijd, en ging tussen alle baldadigheid op zoek naar de feiten.

Als kind ben ik seksueel misbruikt. En hoewel men kan beweren dat ik ervan hersteld ben – het gaat nu beduidend beter – leef ik met een litteken dat, indien aangeraakt, kan openbreken in rauwe pijn. Dit was, naast de traumatische gebeurtenissen, de ondraaglijke last: de vrees dat ik schuld heb aan wat mij is 'overkomen'.

Die onterechte overtuiging kwam ik wel vaker tegen bij het lezen over seksueel misbruik en traumaseksualiteit. Kinderen zijn afhankelijk van volwassenen. Als ze moeten toegeven dat er met die grote mensen iets scheelt, hebben ze niemand meer – en wijzen ze zichzelf aan als bron van alle ellende. Daarnaast is het ook een beproefde manipulatietechniek: daders maken hun slachtoffers medeplichtig – aan pakweg een geheim – waardoor hun zelfhaat en moedeloosheid hen extra bestuurbaar maakt. In het VPRO-programma *Zomergasten* noemde juriste en auteur Roxane van Iperen dat fenomeen treffend 'gegijzeld worden door schuld': 'Als je een slachtoffer medeschuldig maakt, heb je het te pakken. (…) Waarom komt een slachtoffer niet naar buiten? Omdat het zich afvraagt: "Wat heb ik gedaan? Wat gaan ze vragen? Heb je nee gezegd? Waarom ben je er zo lang in meegegaan? Waarom ging je met hem mee?"'

Mede daarom heb ik me lang tegen de slachtofferrol verzet. Zo kwam ik uit angst voor zelfmedelijden ook niet toe aan zelfmededogen. Intussen begrijp ik dat een duidelijke omlijning van slachtoffer- en daderschap cruciaal is voor mijn herstel. Ja, er werd een grens overschreden. Er is een dader en een slachtoffer. Herhaling moet voorkomen worden, gerechtigheid moet geschieden, hulp is nodig. Ja, ik mag mijn grenzen aangeven, de opgekropte gevoelens verwerken, voor mezelf zorgen.

De orkaan Delphine

Recent verscheen in *Humo* een open brief van dichteres Delphine Lecompte. Daarin valt ze Sven van der Meulen, journalist van *Het Laatste Nieuws*, aan omdat hij een pedofiel heeft ontmaskerd. Lecompte pleit voor meer begrip voor pedofielen. Zij zouden de dupe zijn van een aangeboren geaardheid: 'De meesten vechten een leven lang tegen hun seksuele gevoelens ten opzichte van kinderen. De hel op aarde, want kinderen zijn overal en de pedofiel mag ze niet aanraken. De meeste pedofielen raken geen kinderen aan.' Dat Lecompte haar selectieve empathie omkranst met een scheldkanonnade, en de beweringen dat incest cultureel erfgoed is en iedereen – ook slachtoffers van kindermisbruik – 'een innerlijke pedofiel' heeft, doet haar boodschap geen goed. Bovendien voeden de literaire franjes en bewuste provocatie het vermoeden dat de brief ter meerdere glorie van de schrijfster moet dienen.

Er volgde een golf van walging en protest, van politieke kringen tot de sociale media. Auteur Saskia de Coster schreef in de krant *De Morgen*: 'Pedofilie, zo blijkt uit veelvuldig klinisch onderzoek, is geen geaardheid met fantasieën die in ieder van ons wemelen. Een pedofiel heeft een particuliere en problematische persoonlijkheidsstructuur, vaak vanuit een traumatisch verleden en met links naar narcistische, asociale en psychopathische persoonlijkheden.'

'IK HEB ME LANG TEGEN DE SLACHTOFFERROL VERZET. DAARDOOR KWAM IK UIT ANGST VOOR ZELFMEDELIJDEN OOK NIET TOE AAN ZELFMEDEDOGEN.'

Als slachtoffer voelde ik mijn schema wankelen. Waren mijn agressors de dupe van een aangeboren geaardheid? Werden ze *ontschuldigd*? Wat betekent dat voor mijn slachtofferschap? Of maakte een persoonlijkheidsstoornis hen gewetenloos, waardoor ik hen makkelijker kan catalogiseren? Mag je überhaupt veralgemenen?

Ik weet dat ik geen innerlijke pedofiel heb. En toch kwetst de bewering me, en ongetwijfeld velen met mij. Maar weldra is de orkaan Delphine gaan liggen, en moeten we onszelf tussen het puin enkele moeilijke vragen durven te stellen waarover sinds de zaak-Dutroux niet meer hardop wordt gepraat. Wat wéten we eigenlijk over pedofilie en kindermisbruik?